

Педагог психологтың жылдық есебі

2022-2023 оқу жылының жылдық есебі

«Б.Тіалпи атындағы Біреуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ

Мектептегі психологиялық қызметінің негізгі бағыттары:

- Психологиялық диагностика
- Психологиялық түзету-дамыту
- Профилактика және психологиялық ағарту
- Консультация беру
- Ұйымдастыру әдістемелік жұмыс

Бұл психологиялық қызметтің жылдық бойында сараптамалық жұмыстың нәтижесі:

Қыркүйек-мамыр айлары бойынша диагностикалық жұмыстар саны - 24 Оқушылармен жүргізілген диагностикалық жұмыстар-20, ата-аналармен-2, мұғалімдермен - 2

Профилактика және психологиялық ағарту саны - 22 Оқушылармен-8, ата-аналармен-6, мұғалімдермен-8

Жеке кеңес алғандар саны- 23 Оқушылармен-14, ата-аналармен-5, мұғалімдермен- 4

Топтық кеңес алғандар-22 Оқушылармен-13, ата-аналармен-5, мұғалімдермен- 5

Түзету –дамытушылық жұмыстар саны - 22. Жеке-7, Топтық –15

Мектебімізде 2022-2023 оқу жылында МАД тобында 15 оқушы бар. Оның ішінде 7 қыз бала. Ұл бала 8.

1 «а» сыныбында 2 оқушы бар. Оның ішінде қыз бала-1. Ұл бала 1. 1 «б» сыныбында 4 оқушы бар. Оның ішінде қыз бала-3. Ұл бала 1.

Оқушылар мектеп жарғысындағы оқушының міндеттері мен ережелерін үнемі сақтап отырады. Күн тәртібінің орындалуы, мектеп формасының сақталуы, күнделікті келіп, кетуі жақсы жағдайда. Сынып жетекшілер сынып оқушыларының мектеп өміріне бейімделуіне жағдай жасауда, оқушылар денсаулығын сақтау мақсатында күнде ертеңгілік жаттығу, сабақ барысында кемінде екі рет сергіту жаттығулары жүргізіледі. Ата-ана тарапынан үйдегі оқытуға қадағалау бар.

I. Психологиялық диагностикалау

Педагог-психологтың жоспары бойынша 12.09.2022 ж күні 6-7 жас аралығындағы балалардың мектепке дайындығы. Мақсаты: баланың мектепке дайындығының деңгейін анықтау. Бұл тест баланың жалпы психологиялық

дамуын, ақыл-ой жетілуінің деңгейін, үлгі бойынша тапсырма орындай алуының барысын, тыңдай білу қабілетін, есте сақтау және түсіну деңгейін анықтайды. Бұл тест 1 «А» және 1 «Б» сыныбынан алынды. Жалпы бала саны: 6. Бірінші бөлім бойынша, оқушылардың барлығы жақсы орындай алды. Барлығы ер адамның бейнесін жақсы салды. Әр баланың ой-өрісі әр түрлі, дегенмен мақсатымыз айқын әрі бір болғандықтан, бұл тапсырма ойдағыдай орындалды. 6 баланың 4-і ер адам кескінін толықтай салып 1 баллдан алып шықты және қалған 2-ы 2 баллдан алды. Бұл дегеніміз – әр баланың қиялы өз деңгейінде дамыған және әр баланың өмірге деген көзқарасы әр түрлі.

Екінші бөлім бойынша, сөйлемді және әріпті көшіру. Барлық балалар әріптің орналасуларын біледі, алайда жазуы әлі толық емес, дегенмен түсінікті.

Үшінші бөлім бойынша, нүктені сол қалпында қайталау. 6 бала көшірмені дәл қайталады. Осы үш бөлім бойынша қорытындыласақ, оқушылар жалпы жақсы балл жинады, яғни балалардың мектепке толық дайындығы бар.

Төртінші бөлім бойынша балаларға 20 сұрақ қойылды. 6 баланың барлығы сауалнамаға дұрыс жауап беру арқылы вербальды интеллекттің жоғарғы деңгейін көрсетті.

Қорытынды: Балалардың мектепке дайындығы толық жоғары деңгейде. Психологиялық дамуы қалыпты, ақыл-ой деңгейі жоғары, тыңдай білу қабілеттері жақсы, тиянақты, ұқыпты, жан-жағына алаңдамайды, берілген тапсырманы бұлжытпай орындайды.

15.09.22ж күні 5 «а», 5 «б» сынып оқушыларымен оқушылардың оқу процесіне бейімделуі, сынып арасындағы қарым-қатынасын бақылау мақсатында 5 сынып (18 - оқушы) бейімделуді анықтайтын ӘДІСТЕМЕ: «Н.Г.ЛУСКАНОВА» бойынша сауалнама алынды. Мақсаты: Оқушылардың оқу мотивациясын анықтау. Оқу іс-әрекет мотивациясы оқуға бағытталғандықтан, сонымен қатар таным белсенділігімен және іс-әрекеттілігімен ерекшеленеді. Оқушының жүріс-тұрысының мотивтерін білмей, оны тәрбиелеуге болмайды. Өйткені сол бір мінез-құлық, оқушыны ынталандыратын мотивтерге байланысты, түрлі өнегелі ойлы болуы мүмкін.

Бұл тест бойынша жүргізілген зерттеу нәтижесі балалардың оқу мотивациясы үш деңгейде көрініс бергенін анықтадық. Қорытындылап айтқанда мектепке бейімделуі жоғары деңгейде – 78 % , Мектепке бейімділігі ортаңғы деңгейде – 17 % , Мектепке бейімілігі төменгі деңгейде – 5 % , Мектепке бейімділігі теріс қарым-қатынаста – 0 оқушы.

Ұсыныстар:

1. Оқушылардың сабаққа деген белсенділігін арттыру бойынша жұмыстар жүргізу
2. Лусканова әдістемесі бойынша мектеп мотивациясын ары қарай жалғастыру жұмыстарын жасау.

3. Төмен және теріс мектеп мотивациясын көрсеткен оқушымен жұмыс жасау.
4. Коррекциялық жұмысты қажетсінетін балалармен жеке дара жұмыстар жіргізу.

Мектебімізде 5 «а» сыныбында 3 оқушы, 5 «б» сыныбында 15 оқушы бар. Мектеп жарғысындағы оқушының міндеттері мен ережелерін үнемі сақтап отырады. Күн тәртібінің орындалуы, мектеп формасының сақталуы, күнделікті толтыруы қанағаттанарлық жағдайда.

19.09.22ж күні зерттеу бойынша үйден оқытылатын оқушылар жоқ. Пмпк қорытындысымен танысылды. Пмпк-да мектеп бойынша осы жылы 4 оқушы болды. Горваль Александр 8 «Б» сынып оқушысы, Заяц Валерия 10 «Б» сынып оқушысы. Жаңа оқу жылында 2 оқушы басқа мектептен келді.(01.09.2022ж)

12.09.22 ж 4 «а»,4 «б» 5 «а» 5 «б» сынып оқушыларымен бастауыш сынып оқушыларының орта буындағы оқуға дайындық деңгейін анықтау диагностикасы алынды. **Мақсаты:** орта буынға өтуге дайындық дәрежесінің кейбір жақтарын бағалай алатындай деңгейді анықтау.Сауалнама нәтижесінде: оқушылардың мектепке көзқарасы қалыпты.Оқушылардың орта буындағы оқуға дайындықтары жақсы өтуде. «Ракета» социометриясы арқылы әр оқушының сыныпта кіммен дос екені, сонымен қатар оқушы бойындағы үрей , оқуға деген ынталары анықталды.Сынып арасындағы қарым-қатынасы қалыпты. Оқушы бойынан қобалжу тудырушы фактор анықталмады. Бастауыш сынып оқушылары қайтадан жаңа әлеуметтік жағдайға үйренеді, жаңа сынып жетекшісі, пән мұғалімдері, жаңа пән. Әр мұғалім өз талабын қояды. Бұл кез бастапқы жеткіншек шақ, бала ағзасында физиологиялық өзгерістер өтіп, ол да із қалтырады. Ең алдымен оқушылардың оқу әрекетінің мотивациясы анықталады.

Сауалнама «Оқушылардың оқу процесіне бейімделу»

1. Мектепке қандай көңіл -күймен келесің ?
2. Мектепке келген кезде өзің қандай сезімде боласың?
3. Алған бағаларың ?
4. Оқу үлгеріміне ризасың ба ?
5. Жақсы оқуға не кедергі жасайды?
6. Барлықтарыңда жақсы көретін пән бар ал сенде ше?
7. Саған ең басты нәрсе?
8. Үй тапсырмасын орындауға қанша уақыт кетеді?
9. Сөйлемдерді аяқта
10. Сыныптастарың саған ұнай ма?

Сынып	Сауалнама сұрақтары									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4 «а»	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
5 «а»	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
4 «б»	100	100	100	100	75	100	75	75	75	100
5 «б»	100	95	72	82	80	87	67	67	100	100

20.09.22ж Сыныптар: 6а, 6 б, 7 а, 7 б Әдістеме: Филипстің мектептегі мазасыздықты анықтауға арналған тесті. Қатысқаны: 26 Қатыспағаны: 2 оқушы (себепті) Мақсаты: Кіші және орта жастағы балаларда болатын мазасыздың түрін және деңгейін зерттеу.

Сауалнама нәтижесінде: Оқушылардың мектептегі мазасыздығы анықталды. Сауалнама нәтижесі бойынша, анықталған мазасыздық бойынша жұмыстар жүргізілуде.

Коррекциялық жұмыс: Сынып ұлдарымен, қыздармен жекелей кеңес өткізіп. Оқушыны өз топтарына қосуға көмек беру. Топтық, жекелей тренингтер өткізу. Үйірмелерге қатысуға бағыт беру.

13.10.2022ж

Оқу мотивациясын тексеруге сауалнама 2 - 3 сынып оқушыларының оқу үрдісіне бейімделуін анықтау мақсатында алынды. Барлығы 28 оқушы

Қорытынды: Әдістеме жүргізу барысында оқушылар қызығушылық танытып, жақсы көтеріңкі көңіл-күйде болды. 2 - 3 сынып оқушыларының 15 қыз бала және 13 ұл балалар. Тапсырма оқушылармен жеке дара жүргізілді.

"Н.Г.Лусканов" тесті бойынша оқушылардың оқу мотивациясын анықтап, мектепке бейімделуінің жоғары деңгейін 17 оқушы, 8 оқушы ортаңғы норманы, 3 төменгі көрсеткіш. Мектепке деген теріс қарым-қатынасын, яғни мектепке дезадаптация көрсеткен оқушы болған жоқ.

10.11.22 ж күні «Социометрия әдісі» 6,7 - сынып оқушыларынан алынды. Мақсаты: топ оқушылары арасындағы қарым-қатынасты зерттеу. Барлығы: 26 оқушы. Қорытынды: Әдістеме жүргізу барысында оқушылар қызығушылық танытып, жақсы көтеріңкі көңіл-күйде болды. Сыныптағы эмоционалдық байланыстар тұрақты көрінгенімен, кейбір жағдайларда оқушылар өз-өзін ұстай алмай жатады.

- Топтағы ұйымшылдық және ұйымшылдық емес дәрежесі өлшенді;
- Симпатия және антипатия белгілері арқылы топ мүшелерінің ішінен беделдісі анықталды;
- Неформалды лидердің басшылығымен қалыптасқан топ ішіндегі шағын топтар анықталды.

Сыныптарда топтағы лидерлар, топтағы қолдаушылар және топтағы аутсайдерлер анықталды.

14.11.22 ж күні тұлғаны зерттеудегі Дж. Буктың «Үй – Ағаш - Адам» методикасы 6-7 сынып оқушыларынан алынды. Мақсаты: тұлғаның эмоциялары мотивациялық сипаттары, кейбір аспектілері, жасырынып жатқан дүниесін ашуға мүмкіндік береді. Барлығы 26 оқушы. Бұл методиканы жүргізудің негізі бойынша: сыналушылар үйдің, ағаштың және адамның суретін салды. Содан кейін құрастырылған жоспар бойынша сұрақтар қойылды. Оқушылардың салған суреттері үй, ағаш және адам арасындағы әрекеттестік көру метафарасын көрсетті. Оқушылардың салған суреттерін қимылға келтіретін болсақ, онда біз шын мәнінде олардың өмірінде не болып жатқанын байқай аламыз.

Қорытынды: оқушылардың суреттерін талдау арқылы олардың бойындағы ең негізгісі - өмірлік күш – жігер; қауіпсіздік, табысқа жету немесе керісінше, түсініктері байқалынды.

05.12.22 ж 5 а, б, сынып оқушыларының оқуға және пәнге көзқарастарын анықтау мақсатында сауалнама алынды. Қатысқаны : 18 оқушы , қатыспағаны (3) оқушы. Сауалнама нәтижесінде оқушылардың сабақтарға деген ынтасы жақсы.

5 «а», «б», сынып оқушылары бір-бірімен тату, ұйымшыл екендігі байқалды. Сыныптың психологиялық ахуалы жақсы. Ұлдармен қыздардың арақатынасы жақсы. Оқушылардың пән мұғалімдермен қарым-қатынасы жақсы екені байқалды. Алынған нәтижелерді өңдеу және талдау: әр оқушының бағалауға ұсынылған пәндерге қатынасын сипаттайтын балдардың қосындысын санаудан басталады. (жоғары ұпай-15 , төменгі -0) Алынған балдар оқушының пәнге деген көзқарасын анықтайды:

16-14 ұпай -белсенді – жағымды (А)

13-10 ұпай -жағымды (П)

9-8 ұпай – бәрі бір (Б)

7-5 ұпай -жағымсыз (О)

4-0 ұпай -өте жағымсыз (К)

5 «а» 9-8 ұпай – бәрі бір (Б) - қазақ т , 7-5 ұпай -жағымсыз (О)-жаратылыстану

5 «б» 7-5 ұпай - жағымсыз (О) – қазақ тілі пәнге көзқарасы анықталды. Сауалнама нәтижесі бойынша сыныптардың сабағына қатысып, сырттай бақылау, пән мұғалімдеріне психологиялық кеңес беру. Пәндерге деген көзқарасын жағымды қалыпқа өзгерту.

«Оқушылардың оқу пәндеріне деген көзқарасы» атты сауалнаманың нәтижесі төмендегідей көрсеткіш көрсетті.

Сынып оқушыларымен «5-ші сынып дегеніміз не?», «Жақсы көңіл-күй - жан азығы» «Біздің мұғалімдер» атты тақырыптар да психологиялық

тренингтер өтілді. Онда оқушылар өздерінің жас ерекшеліктеріне қарай нені білу керек екендігін білді. 5- сыныптың бастауыш сыныптан қандай айырмашылықтары бар екендігі туралы ойларын ортаға салды. Оқушыларға мейірімділік, көңіл-күй, пәнге деген қызығушылық (көрнекіліктер), мұғалімнің көңіл аударуы қажет. Ал енді оқушыларымыздың мінез-құлқына келетін болсақ, мұғалім зейінін көбірек қажет ететін оқушылар бар. 5-сыныптың бейімделуі қалыпты жағдайда өтуде.

09.12.22 жоспардан тыс «Менің болашақтағы мамандығым» атты тәрбие сағаты өтті сонда оқушылардан сауалнама алынды. «Оқуды аяқтаған соң қайда жұмыс істейсін?» - деген сауалнамаға көп оқушыларымыз қалада деп көрсеткен.

Желтоқсан айында «ҰБТ психологиялық жағдайларын шешу жолдары» атты шағын дәріс өткізілді. Мақсаты: Мектеп түлектерінің ҰБТ-ге дайындықта қорқыныш пен іштей қинаған сезімдерден құтылуға сенімділік ұялату, жол таңдай біліуге үйрету. «Біз біргеміз ойын жаттығуы жүргізілді.

17.12.22ж «Күйзелістен шығу жолдары» тақырыбында 11 «А», «Б» сынып оқушыларымен жиналыс өткізілді.

Тыңдалды:

Мектеп психологы оқушыларға «СІЗ ӨЗІҢІЗДІ КҮЙЗЕЛІСТЕМІН ДЕП СЕЗІНЕСІЗ БЕ?»-деген сұрақ қойды. "Жасөспірімдер үшін де, ересектер үшін де тән болып саналатын, психикалық денсаулық мәселелерінің бірі – ол күйзеліс".

Күйзелістің не екендігі туралы анықтама берілгеннен кейін, және ол кімге де болмасын қалай әсер ететіндігі анықталғаннан кейін, психолог (нұсқаушы), қандай жағдайлардың күйзеліс туғызуы мүмкін екендігін сұрауы қажет және слайдтағы мысалдарды көрсетпес бұрын, талқылауға шамалы уақыт берді.

Адамдар күйзеліске әртүрлі ден қояды. Кейбір адамдар басқаларға қарағанда күйзелістің көп мөлшерін жеңіп шығуға қабілетті - өзіңіздің ішкі дауысыңызды тыңдайтындығыңызға және өзіңіздің күйзелістің қандай мөлшерін көтере алатындығыңызды түсінетіндігіңізге көз жеткізіңіз.

Сіз үшін қандай жағдайлар күйзеліс тудыруы мүмкін екендігін тануға және түсінуге тырысыңыз, ал содан кейін, осы нақты жағдайларды қалай жеңіп шыққан дұрыс екендігін білмей тұрған күйде оларды болдырмауға тырысыңыз".

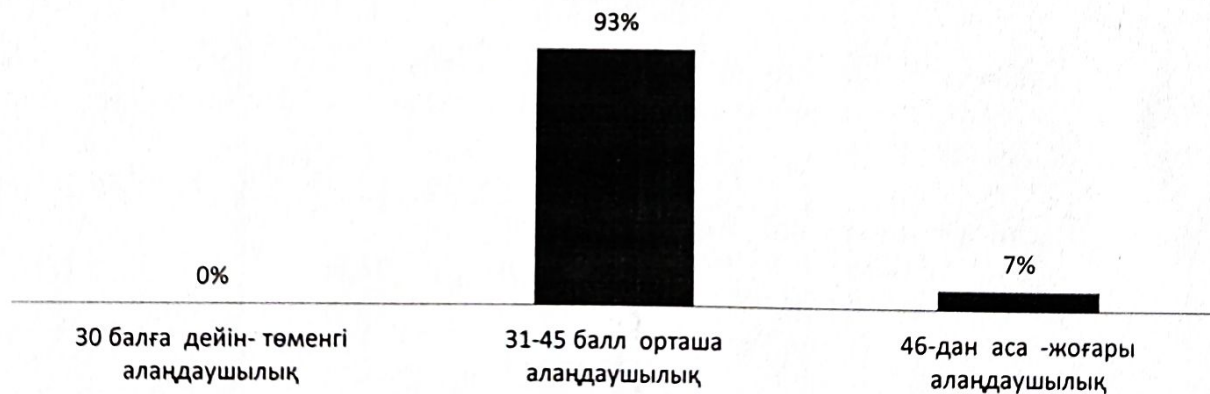
"Сіздерді қорқытқан кезде, сіздердің ата-аналарыңыз ұрысып және төбелескен кезде, мектепте проблемалар болған кезде немесе сіздің басқалардан ерекшелену сезімі болған кезде, және сіз басқа жерден қоныс

аудару салдарынан сізді қабылдамаған кезде, басқалардан өзгеше көрінсеңіз немесе сөйлесеңіз, осының барлығы адамның өзін жаман сезінуіне әкелуі мүмкін, ол мұнды бола бастайды және ол тіпті күйзеліске түсуі мүмкін. Бұл қабылдауға болмайтын жағдай, бірақ бұл өмірде көбінесе болып жатады, сондықтан да біз осындай жағдай туралы білуіміз қажет және оны өзгертуге тырысуымыз керек". Жиналыста сөйлегендер: 11 «А» сынып оқушысы Кизятова Нурай - « Досым күйзелісте жүргенің оның бірден көңіл күйі жоқ болған кезде байқаймын және қолымнан келгенше көмек қолымды созамын». Барлық оқушылар қойылған сұрақтарға белсенді жауап берді. Ерекше көзге түскен: Нурай, Томирис.

Шешім: Оқушылар күйзеліс кезінде не істеу керек жөнінде толық мәлімет алғандарын айтты.

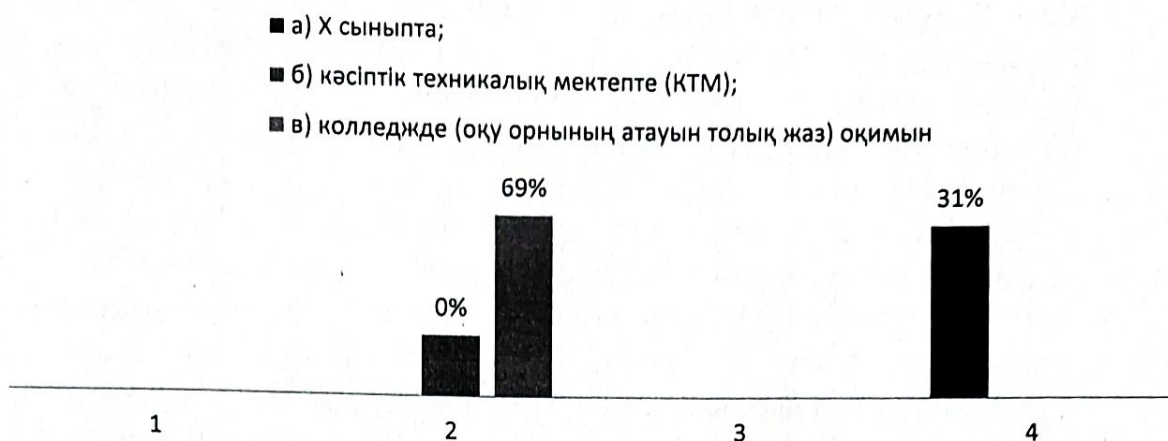
17.01.23 күні 8-11 сынып оқушыларымен мазасыздық деңгейін зерттеу әдістемесі алынды. Мақсаты: Әдістеме мазасыздану деңгейіне байланысты психологиялық, медициналық көмек көрсету мақсатында оның тереңдігін ескере отырып, мазасыздану жағдайларын анықтауға арналған. Жеке тұлғаның сенімсіздік, ұсыныс, шешім қабылдау мен әрекет етудегі тәуелсіздік сияқты сипаттамалық ерекшеліктерін анықтауға мүмкіндік береді. Қатысқаны: 40 оқушы

Жеке алаңдаушылық шкаласы диаграммасы

Тұжырым (қорытынды, ұсыныс): сауалнама бойынша оқушыларда жеке алаңдаушылық деңгейлері 93% орташа екендігі және 1 оқушыда жоғары алаңдаушылық деңгейі анықталды. 19.01.23 күні 9-10 сынып оқушыларынан болашақ мамандықтың типін анықтау мақсатында оқушылардың мамандық бойынша бейімділігін зерттеуде Климовтің әдісі Сенің кәсіби ой-ниетің қолданылды. Қатысушылар: 9 а, б, 10 а, б сынып оқушылары. Қатысқаны: 20 оқушы Мақсаты: Оқушылардың қабілетері, қызығушылықтары мен шығармашылықтары әл-қуатарын іске асыра алатын болашақ мамандығыңды таңдауын анықтау.

		А	Б	В
	IX сыныпты бітірген соң, не істемексің?	а) X сыныпта;	б) кәсіптік техникалық мектепте (КТМ);	в) колледжде (оқу орнының атауын толық жаз) оқимын – 69%
	Ата-анаң IX сыныпты бітірген соң не істе деп кеңес беруде?	а) X сыныпта;	б) кәсіптік техникалық мектепте (КТМ);	в) колледжде (оқу орнының атауын толық жаз) оқимын
	Таңдаған мамандығыңның мазмұны, оқу және жұмыс шарттары туралы білесің бе?	а) хабарым жоқ;	б) аз ғана хабардармын; –	в) қажеттінің бәрін білемін 9 – 100%
	Таңдаған мамандығыңның адамға қояр талаптары туралы білесің бе?	а) хабарым жоқ;	б) аз ғана хабардармын;	в) қажеттінің бәрін білемін. 7 – 78%
	Таңдаған мамандығыңа қажет болатын жеке қасиеттеріңді, қабілеттеріңді, икемділіктеріңді қалай дамытасың?	а) мүлдем дамытпаймын;	б) қосымша білім алу арқылы дамытамын; 9 – 100%	в) өз бетіммен білім ала отырып дамытамын.
	Өзіңнің кәсіби ой-ниетінді іске асыра аламын деп ойлайсың ба? Оған кедергі бола алады?	а) иә, жүзеге асыра аламын 9 – 100%	б) оқуда қиындықтар бар;	в) материалдық проблемалар
	Негізгі жоспарыңды іске асыра алмаған жағдайда қолданатын қосалқы жоспарың бар ма?	а) иә; 9– 100%	б) жоқ.	

Қорытынды: 9 а сынып бойынша сыныпта 4 оқушы, қатысқаны -4 , 10 а сыныпта оқитын- 0 оқушы, колледжде баратын 4 оқушы анықталды. 9 б сынып барлығы – 9 оқушы, қатысқаны – 9 оқушы, 10 б сыныпта оқитын - 4, колледжде – 5 оқушы анықталынды. Сонымен қатар өзіңнің кәсіби ой-ниетерін қосымша білім алу арқылы іске асыра алатындығын көрсетіп отыр.

20.01.23 күні 9-10 сынып оқушыларынан оқушылардың мамандық бойынша бейімділігін зерттеу бойынша ДЖ.ГОЛЛАНД тесті алынды. Қатысқаны: 20 оқушы Тақырыбы: 9 сынып оқушыларының бағдаралды оқытуына көзқарасы

Мақсаты: Оқушылардың қабілетері, қызығушылықтары мен шығармашылықтары әл-қуатарын іске асыра алатын болашақ мамандығыңды таңдауын анықтау.

	Реалистік тип	Зияткерлік	әлеуметтік	Конвенционалды	Іскер тип	Әртістік тип
13 оқушы				2		3

Қорытынды: 9 а, б сынып бойынша 13 оқушы реалистік тип 2 оқушы, зияткерлік тип 2 оқушы, әлеуметтік тип 1 оқушы, конвенционалды 2 оқушы, іскерлік тип 1 оқушы, әртістік тип 3 оқушы анықталынды. Сонымен қатар өзіңнің кәсіби ой-ниетерін қосымша білім алу арқылы іске асыра алатындығын көрсетіп отыр.

Қорытынды: 10 а, б сынып бойынша 8 оқушы, реалистік тип 4 оқушы, зияткерлік тип 1 оқушы, әлеуметтік тип 1 оқушы, конвенционалды-0 оқушы, іскерлік тип 1 оқушы, әртістік тип 1 оқушы анықталынды. Сонымен қатар өзіңнің кәсіби ой-ниетерін қосымша білім алу арқылы іске асыра алатындығын көрсетіп отыр.

24.01.23 күні 9-10 сынып оқушыларынан «Менің таңдаған кәсібім» тақырыбында эссе алынды. Қатысқаны 20 оқушы. Мақсаты: мамандық - әрбір адамның сүйіп жасайтын кәсібі екенін ұғындыру. Мамандық таңдау өміріндегі ең маңызды шешімді қабылдау. Өмірде басқа нәрседен қателессек те мамандық таңдаудан қателеспеуіміз керек. Себебі мамандық таңдау арқылы біз өз болашағымызды жасаймыз. Болашағымыздың жарқын, келешегіміздің кемел болуы біздің таңдауымызға байланысты. Мамандықты дұрыс таңдау өміріңіздің бір кірпішін дұрыс қалау. Менің ойымша әрбір адам өз жүрегі қалайтын, қызығушылығын арттыратын мамандықты таңдау керек. Өзің сүйіп жасамайтын мамандықты таңдау-өмірдің қиыншылығын таңдағанмен тең. Жасөспірім шақтан үлкен өмірге аяқ басқалы тұрған жас шағымыздағы ең үлкен міндет-мамандық таңдау.

02.02.23 күні 11 сынып оқушыларының «ҰБТ-ға психологиялық дайындық» деңгейін анықтау мақсатында «Бектің күйзеліс деңгейін анықтау шкаласы» алынды. Барлығы 5 оқушы. Тестілеу процесінде оқушылар өздерін өте жеңіл ұстады. Қазіргі уақытта Бек шкаласындағы депрессия деңгейін анықтау оңайға соқты. Сауалнама оқушыларға берілді, олар барлық сұрақтарына жауап берді. Содан кейін оқушылар сауалнаманың нәтижесін көре алды, тиісті тұжырымдар жасалды. Сауалнама ауырлығына байланысты 0-ден 3-ге дейін бағаланды. Барлық нүктелердің сомасы 0-ден 62-ге дейін, сондай-ақ науқастың күйзелісі күйіне байланысты. Қорытынды: Бек масштабы сынағының нәтижелері келесідей түсіндірілді: 0-9 – депрессияның жоқтығы – 3 ; 10-15 – жеңіл депрессия –2; 16-19 – қалыпты депрессия – 0; 20-29 – ауыр депрессия – 0; 30-63 – ауыр депрессия – 0.

01.03.2023 ж күні 9 сынып оқушыларын ББЖМ (МОДО) тапсыруда психологиялық сүйемелдеуЕмтиханға дайындауға арналған психологиялық тренинг сабақ өткізілді.Мақсаты: емтиханға дайындау кезінде оқушыларды өзінің мінез - құлқын және эмоцияларын басқара алуына үйрету, өзін-өзі бағалау деңгейін жоғарылату, қобалжу сезімдерімен күресе білуге үйрету.Міндеттері: Өзіндік сенімді болуға баулу;Стресті жеңуге жол көрсету;Эмоционалдық күйзеліс сезімінен арылуға көмектесетін әдістермен таныстыру; Тренингіміз «Майшам» жаттығуымен аяқталды. Барлығымыз бір-бірімізбен бірігіп жұмыс жасағанымыз үшін бір жылы сөз айтып май шамды беріп отырамыз. Менің қоштасуға майшамды алған себебім, жарық деген әрқашанда жақсы нәрсе, сондықтан да алдарыңыз ашық, жарқын болсын деген тілек білдіремін. Алдағы емтиханнан барлығымыз жақсы сүрінбей өтейік!

03.03.23 күні 4 «А», «Б» сынып оқушыларымен психологиялық сүйемелдеу мақсатында «Социометрия» әдісі алынды. Мақсаты: социометриялық тест эмоционалдық байланыстарды диагностикалау үшін,

яғни топ мүшелерінің арасындағы өзара симпатияларды және келесі міндеттерді шешу үшін арналған:

а) топтағы ұйымшылдық және ұйымшылдық емес дәрежесін өлшеу; б) симпатия және антипатия белгілері арқылы топ мүшелерінің ішінен беделдісін анықтау;

в) неформалды лидердің басшылығымен қалыптасқан топ ішіндегі шағын топтарды анықтау. Топ оқушылары арасындағы қарым-қатынасты зерттеу. Барлығы 9 оқушы сауалнамаға қатысты. Қорытынды 4 «А» сыныбы бойынша: Топтағы лидерлер:5 4 «Б» сыныбы бойынша: Топтағы лидерлер: 3

күні 4 «А», «Б» сынып оқушыларымен «Оқушының қабылдауы», «Менің отбасым» тақырыптарында тренинг, ойын-жаттығулары өткізілді. Мақсаты: балалардың отбасы туралы түсініктерін қалыптастыру, отбасы мүшелерін ажырата білуге, оларды жақсы көруге, көмек беруге үйрету. Туыстық байланыс туралы түсініктерін дамыту: ана-әке, аға-апа, ата-әже. Міндеттері: -отбасы туралы алған білімдерін кеңейту, сөздік қорларын, танымдық қабілеттерін дамытуға ықпал ететін ойын түрлерін ұйымдастыру; - денсаулық сақтау технологияларын қолдана отырып, балалардың дене дағдылары мен негізгі қимыл түрлерін жетілдіру; - отбасы мүшелеріне сүйіспеншілік пен сыйластыққа тәрбиелеу.

16.05.23 күні 5 сынып оқушыларынан оқушы бойындағы мазасыздықты анықтау бойынша Кондаша әдістемесі алынды. Сауалнама нәтижесі қалыпты. Оқушы бойында қобалжу тудырушы факторлар анықталмады. «Менің өмірдегі орным» тренинг өтілді.Тренингтің мақсаты:Оқушының өз-өзіне сенімін арттыру. «Дау-дамайды болдырмайық» мұғалімдермен дөңгелек үстел өтілді. Мақсаты: Сынып арасындағы жағымды қарым-қатынасты қалыптастыру.

II. Психологиялық түзету-дамыту жұмысы

14.09.22 ж 1 «а», «б», МАД сынып оқушылармен «Көңілді күн!» танысу тренингі өтті. Барлық оқушылар өте белсенді қатысты.Өздерінің сүйікті істері мен, достарын өздерін таныстырып , мектептеке деген көз қарастары қалыпты,мұғалімдерімен қарым-қатынастары өте жақсы. Оқушылармен «Жақсы жаңалықтар эстафетасы», «Ұшты-ұшты» ойын - жаттығулары жүргізілді.

12.09.22 күні 5-ші сынып оқушыларының оқу үрдісіне бейімделуіне жеке және топтық түзету-дамыту жұмыстарын жинақтау мақсатында оқушылардың оқу мотивациясын анықтау жұмыстары жасалынды. Сынып арасындағы оқушылардың қарым- қатынасын байқау. Оқушылардың сынып жетекшісімен, пән мұғалімдермен қарым-қатынасын анықтау. Сауалнама

нәтижесінде сынып оқушылардың көбі жақсы көңіл күймен келетіндіктерін айтты. Оқушылардың пәнге деген көз қарастарын анықтауда Павел, Мөлдір, қазақ пәнінен оқуда аздап қиналатындықтарын көрсеткен. Нурланга, Варвара қазақ тілі сабағы қиындық тудыратындығы анықталды. Оқушылардың барлық мұғалімдер мен және сынып жетекшілермен қарым- қатынасы өте жақсы.

Қорытынды: Сынып оқушылары бір - бірімен тату. Өз ойларын ашық жеткізе алады. Оқу мотивациясы жақсы. Жеке жұмыс істеуді қажет ететін бір оқушы Тлеубек Нурлан. Өз ойын ашық айта алмайды.

Коррекциялық жұмыс: сынып ұлдарымен, қыздармен жекелей кеңес өткізіп. Нурланды 2 өз топтарына қосуға көмек беру. Топтық, жекелей тренингтер өткізу. Үйірмелерге қатысуға бағыт беру.

күні ерекше білім берудегі оқушылармен жұмыс жоспарланып, таным процестерін диагностикалау, жетілдіру мақсатында жаттығу тренинг жасалынды. Таным процестерінің деңгейін бағалау үшін сауалнама берілді. Сауалнамаға оқушылар жақсы қатысып, жақсы нәтиже көрсетті.

20.10.22 күні 1-2 «а», «б» сынып оқушыларымен «Мен не білемін» әдістемесі, ойын-жаттығулары алынды. Мақсаты: Оқушылардың қоршаған ортаны тану қабілетін анықтау. Қатысқан оқушылар саны- 21 оқушы, қатыспағаны (5) оқушы себепті. Сауалнама нәтижесі бойынша , баланың қате жіберіп отырған сұрағын мұғаліміне айтып сол жайында мағлұмат беру, сынып жетекшісіне баланың жұмысы көрсетіліп , баланың сабақ барысына зейін қойып қарауына әрекет туғызу керек екендігі айтылды.

20.10.22 күні 3 «а», «б» сынып оқушыларымен Зейінді зерттеу және дамыту әдістемелері, оқушыларды психологиялық сүйемелдеу мақсатында ойын-жаттығулары өткізілді. Мақсаты: зейіннің қалыптасу деңгейін бағалау. Оқушылардың жалпы қорытындысы бойынша оқушылардың зейінінің қалыптасу деңгейі анықталды. Оқушылар берілген тапсырманы, жақсы орындады. Төменгі көрсеткіш көрсеткен оқушылар сынып жетекшілерге айтылды. Оқушылардың зейін қою қабілетіне байланысты ойын-жаттығу өткізу. Сынып жетекші тарапынан сұраныс беріліп, жекелей жұмыс жүргізілетін оқушы бар. Ата-ана тарапынан сұраныс түсті.

27.10.22 күні «Пікірталас - ұрыс емес» тақырыбында 8-9 сынып оқушыларымен психокоррекциялық сабақ, тренинг өткізілді. Мақсаты: жанжал жағдайларында мінез-құлықтың сындарлы (конструктивті) амалдарын дамыту, сенімділік тәжірибесін толықтыру, құрбыларымен зорлық- зомбылықсыз өзара сыйласымды қарым-қатынас жасауға дағдылану. Барлығы: 26 оқушы қатысты.

Қорытынды: Тренинг барысында оқушылар белсенді болды. Бар ынтасымен қатысты. Өз ойларын еркін жеткізді. Пікір талас пен төбелестің айырмасын толық түсінді. «Мен... айтып салар едім» жаттығуы балаларды толық тануға

31.10.22 күні «Ашу-ызаны білгенде не істеу керек?» тақырыбында 8-9 сынып оқушыларымен психокоррекциялық сабақ, тренинг өткізілді. Мақсаты: тәлім алушылардың ашу-ызаға толы сезімдерін қауіпсіз күйде айтуға үйрету; рефлексивті механизмді белсендіру;

Қорытынды: Тренинг 5 кезеңнен тұрды. Әр жаттығу сауын оқушылар өз сезімдермен бөлісіп отырды. «Көрме» жаттығуы балаларға өзі ренжіген нәрседен алыстауға ашу ызаны жеңе білуге үйретті, жаттығудан кейін балалар өздерін жеңелдік сезімін сезгендерін айтты. Сабақ барысында оқушыларға эмоцияның түрлері туралы және олардың жақсы жаман жақтары туралы ақпарат берілді.

14.11.22ж Сынып: 7«А», 7 «Б», 6 «А», «Б» Тақырыбы: «Өз көңіл-күйіңе ықпал ет және оны жақсарт». Мақсаты: Психикалық денсаулықтың маңызын түсіндіру. Қорытынды: Тренинг уақыты 40 минут болды. Барлық оқушылар белсенді қатысты. Оқушылар тренинг соңында өз ойларымен бөлісті. Бала ең бірінші өз-өздеріне сенімді болып, өздерін жақсы көру керек екенін ұғынды. Оқушылардың танымдық қабілеттерін дамытуға, көңіл-күйлерін көтеруге арналған ойын-жаттығулары жүргізілді. Өткізілген тренингтер мен тестер мақсатына жетті. Барлық оқушылар белсене қатысып, қызығушылық танытты. Әрбір тренингте мұқият тыңдап, белсенді қатысуға тырысты. Осы алған тапсырмаларды қорытындылай отырып, оқушылар барлық сыртқы әсерлерді, қоршаған ортаны ойын арқылы танытының айтқым келеді. Сондықтан оқушы тәрбиелі, инабатты, ибалы, ізетті, қайырымды болу үшін, оған тәрбиені ойынмен байланыстырып берген өте тиімді.

Шешімі:

- Оқу-тәрбие үрдісінде қиындық тудыратын оқушыларға ерекше көңіл аударып, жеке жеке жұмыстарды жандандыру.
- Оқушылармен мұғалім және ата-ана арасында қарым-қатынас жағдайын туғызу
- Ата-аналардың өз балаларына деген сенімділігі мен қарым-қатынасының төменгі көрсеткішін жоғарлату мақсатында әртүрлі тақырыптарда семинар өткізу.

Фракты қауіптер, қорлау түрінде); ата-аналардың немқұрайдылығы баланың тәуелсіздігін немесе керісінше оның толық болмауын басатын абсолютті бақылау; қимылды ойындарға немесе физикалық белсенділікке тыйым салу; құрдастарымен күш позициясымен араласуы қоршаған орта мен адамдарға төнетін қауіп-қатерлерге деген сенім. Қауіпсіздік туралы мұндай белгісіздік теріс жеке тәжірибе немесе нәрестенің қажеттіліктеріне оң назардың болмауы негізінде пайда болуы мүмкін.

18.11.22 ж күні «Қауіпті жағдайлар. Сыпайы бас тарту» тақырыбында 7-8 сынып оқушыларымен психокоррекциялық сабақ, тренинг өткізілді. Мақсаты:

- Қауіптен бас тартқан жағдайдағы әлеуметтік дағдыларды дамыту;
- Бақылау және өзін-өзі қадағалау сәттеріндегі дағдыларды дамыту;
- Қарым-қатынастың вербальды және басқа құралдарды дамыту;
- Әлеуметтік ықтимал қауіпті жағдайларды айыры білу қабілеттерін қалыптастыру;
- Әлеуметтік қауіп жағдайларындағы іс-әрекет амалдары туралы көріністерді дамыту;

Қорытынды: Тренинг барысында адам өмірінде кездесетін қауіптер туралы таныстырылды. Талдаулар жасалды кеңес берілді. Алдын ала дайындалған бейнероликтер көрсетіліп оқушылардың ойлары тыңдалды. Жаттығуларға оқушлар бар ынтасымен қатысты.

07.12.22 ж күні 9«А», 9 «Б» сынып оқушыларымен «Кәсіби ой-ниетің» сауалнамасының қорытындысы. Қатысқан оқушы саны 13. Сауалнаманың нәтижесі бойынша 10 сыныпқа қалуға ниет білдіріп отырғандар саны 4 оқушы, 9 оқушы колледж оқу орындарына барамыз деп отыр. 4 оқушыға ата-анасы 10 сыныпқа қал деп кеңес береді, 9 колледжде оқуға кеңес береді. Тандаған мамандықтың мазмұны туралы аз ғана хабарым бар деп 4оқушы, қажеттің бәрін білемін деп 9 оқушы жауап берді, 0 оқушы хабарым жоқ.

.22 күні «Күйзелістен қалай құтылуға болады?» тақырыбында 7-8 сынып оқушыларымен психокоррекциялық сабақ, тренинг өткізілді. Мақсаты: қушыларды күйзеліске қарсы тұра алуға дағдыландыру. Күйзелсістен арылу жолдары айтылды. Не нәрсе болса да қарапайым көзбен, байсалдылықпен қарау! Бар жан-тәніңмен күл және сенің осы өмірге келгеніңе, сенің бар екендігіңе, кім болғаныңа, өмірінде бар нәрсеге, жарық дүниенің бар екендігіне ризашылығыңды білдіруге үйрету . Барлығы: 25 оқушы қатысты.

Қорытынды: Тренинг барысында оқушылар белсенді болды. Бар ынтасымен қатысты. Өз ойларын еркін жеткізді. Пікір талас пен төбелестің айырмасын толық түсінді. «Мен... айтып салар едім» жаттығуы балаларды толық тануға көмектесті. Сабақ соңында оқушылар өз сезімдерімен бөлісті, оқушыларға тренинг ұнады. «Күлімдеу» жаттығуы, «мұңымды тарқатамын» жаттығуы жасалды.

.01.23 күні 6-7 сынып оқушыларынан «Реніштен арылу», «Ой, сезім, мінез-құлық» тақырыбында психокоррекциялық сабақ өткізілді. Мақсаты:

- өз-өзін ұстай білуге үйрету;
- басқаларға қиындық туындаған уақытта көмек көрсету мен өзгеніңқайғысына, қуанышына ортақтаса алуға үйрету.

- Жағымды көңіл күй өрісін дамыту, қатысушыларды сезімдерін айта алуға және анықтауға дағдылануды үйрету;
- Топтың ынтымақтастығын арттыру;

Барлығы: 26 оқушы. Қорытынды: Сабақ барысында балалармен «Реніштер қобдишасы» жаттығуы жасалынды. Балаларға дорба – реніштер үшін қобдиша бейнеленген парақтар таратылды. Балалардың әрқайсысына ренжіген және көңілі құлазыған кездерін жазу ұсынылды. Ол қандай жағдайлар еді? Ересектерге немесе құрдастарына ренжідіндер ме?, т.б. сұрақтар қойылды. Өз реніштерін бейнелеп, сөзбен жазды. Ойларын ашық жеткізді. Содан соң оқушылармен «Сенің маған ұнайтын қасиеттерің,...» жаттығуы орындалды. Балалар шеңбердің бойымен тұрып, бір-біріне доп лақтырып, бір-біріне кезекпен жағымды, жылы сөздер айтты. Айтқан сөздерде бір-бірінің жеке басының қасиеттері, сырт пішіні, мінез-құлқы сипатталды.

13.02.23 күні «Жанжал жағдайларын шешу әдістері» мұғалімдерге психологиялық сабақ ретінде кеңестер ұсынылды. Мұғалім мен оқушының қақтығысын шешу жолдары ұсынылды:

1. Тітіркенгіштікке және дауысты жоғарылатуға табиғи реакция ұқсас әрекеттер болып табылады. Жоғары Тонда сөйлесудің салдары қақтығыстың шиеленісуі болады. Сондықтан мұғалім тарапынан дұрыс әрекет оқушының қарқынды реакциясына жауап ретінде тыныш, мейірімді, сенімді үн болады. Көп ұзамай бала педагогтың тыныштығын "жұқтырады".

2. Мұғалім мен оқушы арасындағы диалог кезінде белгілі бір нәрселерді ескеру маңызды. Балаға не айта білу үшін оған алдын ала дайындалу керек. Тыныш үн және теріс эмоциялардың болмауы-жақсы нәтиже алу үшін қажет. Ал мұғалімдер жиі қолданатын командалық үн-ұмытып кету керек. Баланы тыңдау және есту керек. Жазалау қажет болған жағдайда, оны оқушының кемсітуін, оған қарым-қатынасын Өзгертуді болдырмайтындай етіп ойластыру керек.

20.02.23 күні «Қалай сұрауға болады?» тақырыбында 5-9 сынып оқушылары арасында психокоррекциялық сабақтар өткізілді. Мақсаты: өтініш жасалған жағдайда қатысушылардың әлеуметтік дағдыларын дамыту; бақылау және өзін-өзі бақылау дағдыларын қалыптастыру; вербальды және нақты қарым-қатынас жасауды дамыту; Барлығы: 23 оқушы. Қорытынды: Тренинг барысында оқушылармен «Қолымда бардың бәрін беремін» ойыны ойнатылды. Шеңбердің бойымен тұрып, «Майра, мен саған қолымда бардың... беремін» дей отырып, көршісіне қатынас жасау арқылы ойынға жақсы қатысты. Сабақтың мақсаты оқушылардың бір-біріне деген сенімділіктерін арттыра отырып, сыпайы сөйлесіп, сыпайы бас тарта алуға үйрету. Қарым-қатынастағы басты ереже түсіндірілді. Сабаққа оқушылардың барлығы қатысты, сабақ барысында оқушылар белсенді болды, өз ойларын ашық айта білді және өз эмоцияларымен бөлісті.

13.03.23 күні 9 «А», «Б» сынып оқушыларымен эмоционалды-ерік сферасын түзету-дамыту мақсатында «эмоционалды интеллект және сыни ойлау»

тақырыбында тренинг өткізілді. Мақсаты: басқа адамның көзқарасын түсіну; әңгімелесушінің бастан кешіретін эмоциясын анықтау; осы контексте сәйкес келетін реакцияны таңдау. Өзін-өзі тану - адамның өз эмоциялары мен мотивациясын дұрыс түсіну, оның күшті және әлсіз жақтарын бағалау; өмірдегі мақсаттары мен құндылықтарын анықтау қабілеті. Қорытынды: Өзін-өзі реттеу - бұл сіздің эмоцияларыңызды бақылау және импульстарды ұстау қабілетімен үйрету. Мотивация - бұл мақсатқа жету фактісі үшін ұмтылу. Эмпатия - бұл басқалардың эмоцияларын түсіну, шешім қабылдағанда басқалардың сезімін ескеру және басқа адамдарға эмпатия жасау. Әлеуметтік дағдылар - бұл адамдармен қарым-қатынас орнату және олардың мінез-құлқын қажетті бағытқа бағыттау.

16.03.23 күні 5-9 «А», «Б» сынып оқушылары арасында «Менің құқықтарым» тақырыбында психокоррекциялық сабақтар өткізілді. Мақсаты: балалардың құқық туралы түсінігін қалыптастыру; топ жұмысын балалардың өздерінің қорытындылауы. Қаралатын құқықтар: Өмір сүру құқығы. Зорлық-зомбылықтың кез келген түрінен қорғану құқығы. Оқу құқығы. Баланың өзі сенім артатын ересек адамнан, дәрігерден, полицейден, ұстаздан көмек сұрау құқығы. Төңірегіндегілердің сый-құрметіне бөлену құқығы. «Жоқ» деген сөзді айту құқығы. Басқа балалардың, басқа адамдардың да дәл осындай құқықтары.

Қорытынды: «Біз және біздің құқықтарымыз» ұжымдық ойыны ойнатылды. Ең маңызды деген құқықтарын және өздерін бейнелей отырып, бірлесіп сурет салды. Оқушыларға «Бірлесіп жұмыс жасау жеңіл болды ма?», «Өзіңді қандай күйде бейнеледің?», «Қандай құқықтарыңды ең маңызды деп есептейсің?» деген сұрақтар қойылды. «Мен саған ... тілеймін» жаттығуы орындалды. Оқушылардың әрқайсысы параққа өздерінің тілектерін жазып, бір-біріне естелікке сыйлап, көңілдері көтеріліп қалды. Сабақ «Шеңбер бойынша қол алысу» рефлексиясымен аяқталды. Тренинг соңында оқушылар бір-біріне деген жылы лебіздерін білдірді.

10.04.2023 ж күні «Мен өзіме сенемін» тақырыбында тренинг жаттығулар 9 «А», «Б» сынып оқушыларымен өткізілді. Мақсаты: емтиханға оқушыларды психологиялық тұрғыда даярлау. Жағымсыз көңіл-күйден, қобалжудан арылуға көмектесу. Оқушының өзіне деген сенімін арттыру. Тренингтік жаттығулар «Жедел жәрдем», «Үш парақ» жаттығулары орындалды. Талдау сұрақтары: Қиындықтың себептерін неге және не себепті осы суретке теңедің? Қиындықтан шығу үшін кім және қандай жағдай көмектеседі? Көмектесетініне сенімдісің бе? Жеңісті сәттегі қуанышыңызбен бөлісіңіз. «Толық тазару» жаттығуымен тренингіміз аяқталды.

05.04.23 күні 4, 9, 11 «А», «Б» сынып оқушыларымен «Сенімділік – серігің болсын!» тақырыбында тренинг, ойын-жаттығулары өткізілді. Мақсаты: оқушылардың сенімділігін, мінез-құлықын, эмоциялық ерік сфера дағдысын психологиялық тұрғыда қалыптастыру. Өз-өзіне сенімін арттыру. Мақсатқа жетудегі үміт пен сенімділікті ояту. Сенімділік туралы білімдерін жаттығулар арқылы нығайту. Оқушыларды үнемі ақжарқын, көңілді, мейірімді болуға және әркім өз тағдырына жауапты екенін айта отырып, өмір

зандылықтарына төзімді, шыдамды етіп тәрбиелеу. Қорытынды: Қымбатты оқушылар! Бүгінгі күнімізді сүйіспеншілікпен қарсы алып сабағымызды бастаған болатынбыз. Ал, енді әдемі күлкімізбен, нық сенімділікпен мына өлең жолдарын қайталау арқылы сабағымызды аяқтайық.

Мен өзіме сенемін /қолын жүрегінің тұсына қояды/

Мен саған сенемін /қолын көрші баланың иығына қояды/

Сен де өзіңе сенесің /қолын көрші баланың иығына қояды/

Және мен де өзіме сенемін /қолын жүрегінің тұсына апарады/

Оқушылар тренинг соңында бір-біріне ризашылығын білдіріп, көңілді тарқады.

11.04.23 күні 7-9 сынып оқушыларымен «Қиын жағдайлардан не үйренеміз?

«Толеранттылық (төзімділік) деген не?» тақырыбында психокоррекциялық сабақтар өткізілді. Мақсаты: Толеранттылық ұғымын және толеранттылықтың және толеранттылықтың негізін түсінуге қатысушыларды таныстыру; басқа адамдардың және өзін толық, яғни қанық (адекватты) тануын дамыту. Барлығы: 50 оқушы. Қорытынды: Тренинг барысында оқушылар белсенді болды. «Сапқа тұру» жаттығуы және «Мен кімін?» жаттығуы жасалынды. Қатысушылар сан түзеп, екі-екіден бір-біріне арқаларын беріп тұрды. Оқушылардың міндеті – саптың арасынан өтіп, сынып татуластығын, бірлігін көрсету. Жүргізуші рөлінде топ мүшелерінің барлығы болып, өздерін лидер ретінде бақтарын сынады, оқушылардың барлығы жақсы қатысты, көңіл-күйлері көтерілді. Қатысушыларға ойша сұрақтар қойылды: «Мен кімін?», т.б. сұрақтарға жауап берілді, алдын ала әзірленген суреттер мен қиындықтардан коллаж құрастырылды. Сабақ соңында оқушылар өз сезімдерімен, эмоцияларымен бөлісті, оқушыларға тренинг ұнады.

02.05.23 күні 11 «А», «Б» сынып оқушыларымен «ҰБТ-ға психологиялық даярлық» тақырыбында тренинг өткізілді. Мақсаты: Оқушыға өз өмірінің субъектісі екеніне көзін жеткізуге көмек көрсету. ҰБТ-ны тапсыру кезінде барынша толық өз мүмкіндігін іске асыру. ҰБТ-ға дайындық кезінде белгілі бір қиындықта, түлектерге жағымды психоэмоционалды күйіне жетуге тиімді жағдай тудыру. тұрған мақсат бір. Топтық жұмыс «ҰБТ-де жақсы жетістікке қалай жетуге болады?» тақырыбында жасалынды. Нұсқау бойынша: ҰБТ-ның қиындықтары мен жетістіктері, оқушылар жоба қорғайды. Қорытынды: ҰБТ-заман талабы. Оқушыларға оқу грантын жеңіп алу мүмкіндігін жіберіп алмау әркімнің өз қолында. Өз білімі мен еңбегіне сенген адам ғана өз өмірінің қожасы бола алады. Әлемдегі барлық адамдарға жақсылық тілеймін! Әлемде мені бәрі жақсы көреді! Мен бақытты оқушымын! Мен білімді оқушымын! Мен жаңа ғасырдың оқушысымын! Мен алдағы ҰБТ-ны жақсы нәтижемен тапсырамын! деген жақсы сөздерді дауыстап айтып, өз өзімізге сенім білдірдік. Оқушылармен «Ғажайып арман талы» сіздердің алмаларыңыз ғажайып талға ілінді. Мінеки, сіздердің жүрек түбінде жатқан арман тілектеріңіз орындалды деп есептеңіздер» деген сөздермен медитация жасалынып тренинг аяқталды.

10.05.23 күні мектепшілік есепте тұратын оқушылармен «мен өміріме, қажеттілігіме – жауаптымын» тақырыбында тренинг-сабағы өткізілді. Сабақ барысында оқушыларға жауапкершілік-бұл адамның өз әрекетіне жауап беру, міндетін орындау қабілеті екендігі, ондай адамдарға сеніп іс тапсыруға болады, ал ол оны ойдағыдай орындап, адамды ұятқа қалдырмайтыны жайлы айтылды. Адамда үнемі таңдау болады. Сіз өзіңізге жауапкершілік ала аласыз, немесе өзгені кінәләуыңызға да болады. Мұндағы ең негізгі сөз: «Өміріңде кез келген міндетті орындауды, бақылауды өз мойнына алғын келмесе де, оның соңғы нәтижесін өзін көресің» деген қанатты сөздермен бекітілді. Қорытынды: оқушылармен өткізген сабағымыз «Соқыр мен жетекші» жаттығуы және «жетістік баспалдағы» жаттығуымен аяқталды.

III. Профилактика және психологиялық ағарту

23.09.22 күні «Жастар мен жасөспірімдер арасында деструктивті және аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу» мақсатында мектеп ұжымына және мектеп қызметкерлеріне психологиялық сабақтар тізімі жоспарланды.

Мектеп педагог психологының жұмыс жоспары бойынша 14.09.2022 ж «Оқушылардың бірінші сыныпқа бейімделу жолдары» тақырыбында ата-аналарға кеңестер берілді.

Күн тәртібінде:

1. 1 сынып ата-аналарына сынып жетекшілеріне кеңес беру.
2. Оқушылардың бірінші сыныпқа бейімделу тақырыбында ақпарат беру.
3. Ата-аналардың сұрақтарына жауап беру.

Тыңдалды:

Бірінші мәселе бойынша мектеп педагог-психологы ватцап чат арқылы ата-аналарға видеоролик жіберілді. Видеороликта орта буынға бейімделуде балаланың психикалық жағдайлары туралы сөз айтылды. Үш «Б» заңы (ата-аналар міндеті) жайлы айтылды.

Екінші мәселе бойынша ата-аналар презентациядағы кеңестерді көріп, тақырыпты талқылады. Жалпы сыныптың бейімделуі қалыпты жағдайда.

Үшінші мәселе бойынша ата-аналар тарапынан сұрақтар болмады.

Шешімі :

1. Ақпарат қанағатты деп табылды.
2. Оқушылар мен ата-аналар арасында байланыс нығайтуға тырысамын.
3. Сабақ кезінде ,бала бейімделуінде балаларға қолдау керек екендігін ескерттім.

Мектебімізде 5 «а» сыныбында 3 оқушы, 5 «б» сыныбында 15 оқушы бар. Мектеп жарғысындағы оқушының міндеттері мен ережелерін үнемі сақтап отырады. Күн тәртібінің орындалуы, мектеп формасының сақталуы, күнделікті толтыруы қанағаттанарлық жағдайда.

15.09.2022 «Оқушылардың орта буынға бейімделу жолдары» тақырыбында ата-аналарға психологиялық кеңестер онлайн түрінде жіберілді. Қатысқандар: 5 «а» және 5 «б», сынып жетекшілері, ата-аналар. Күн тәртібінде:

1. 5 сынып ата-аналарына сынып жетекшілермен пән мұғалімдеріне кеңес беру.
2. Оқушылардың орта буынға бейімделу тақырыбында ақпарат беру.
3. Ата-аналардың сұрақтарына жауап беру.

Тыңдалды:

Бірінші мәселе бойынша мектеп педагог психологы Жапарбаева С.О. ватцап чат арқылы ата-аналарға видео презентация жіберілді. Презентацияда орта буынға бейімделуде балаланың психикалық жағдайлары туралы сөз айтылды.

Екінші мәселе бойынша ата-аналар презентациядағы кеңестерді көріп, тақырыпты талқылады. Жалпы екі сыныптың да бейімделуі қалыпты жағдайда. Әр ата-ана танысқаны жайлы айтып отырды.

Үшінші мәселе бойынша кейбір оқушылардың әр пәндерін меңгеруден қиналатындығын айтты.

Шешімі:

1. Ақпарат қанағатты деп табылды.
2. Оқушылар мен ата-аналар арасында байланыс нығайтуға тырысамын.
3. Емтихан кезінде, орта буынға бейімделу барысында балаларға қолдау керек екендігі айтылды.

21.09.2022 күні мектеп ұжымымен, мектеп қызметкерлерімен «Суицид сақшылары» тақырыбында жиналыс өткізілді.

Қатысқандар: Мектеп директоры, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, мектеп психологы, мұғалімдер.

Мақсаты: Жасөспірімдер арасында суицидтің алдын алу. Аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу.

Тыңдалды:

Мектеп директоры: Мұғалімдерге жасөспірімдердің күнделікті тыныс-тіршілігін қадағалап отыру, отбасымен байланыста болу, оқушының эмоционалдық көңіл-күйін үнемі бақылауда ұстау, олардың өмір қауіпсіздігі жайлы айтты.

Күнделікті жасөспірімдердің тыныс-тіршілігін қадағалау – олардың өмір қауіпсіздігін нығайта түсетінін ескерте кетті. Сонымен қатар әр мұғалім

оқушының жан дүниесіне үңілетін болса, дер кезінде оның мәселесін тауып, дұрыс бағыт беруге негізделеді.

Мектеп психологы: Қазіргі таңда оқушылардың психологиялық саулығыңы маңыздылығы туралы айтты. Мектеп психологының жұмысымен таныстырды жұмыс барысында мектеп мұғалімдерінің де алар орны ерекше екенін айта келе, оқушылар күндізгі белсенді уақытының бір бөлігін мектепте өткізетінін, олардың эмоционалдық көңіл-күйі мен іс-әрекетіндегі өзгерістерді байқағанда сынып жетекшісі немесе мектеп психологтарына мәлімдеу керек екені айтылды. Бейнероликтер көрсетілді.

17.10.22 күні «Қыз баланың тәрбиесі» атты жүргізілген жалпы қыздар жиналысы. Мақсаты:Қыз балалардың бойындағы жағымды қасиеттерін шыңдау, әр сынып қыздарының арасында достық қасиет қалыптастыру. Ұжымды біріктіру. Қыз баласының тәрбиесі жайлы айту. Сынып: 5-11 сынып қыздары

Жұмыс барысы:

1. Күн тәртібінде:

1. Қыздардың жеке бас гигиенасын сақтау.
2. Ағымдағы мәселелер

Тыңдалды:

1. Мектеп медбикесі Садвакасова А.М «Жеке бас гигиенасы» туралы баяндама оқыды. Баяндамада қыз балалардың да жеке бас гигиенасын сақтау туралы ақпараттар мен жаңалықтармен бөлісті.

2. Мектеп ТЖОрынбасары Утегенова С.М зиянды заттар мен әдеттердің алдын алу (ЖҚТБ, алкогольизм, темекі, есірткі) жайында дәріс оқыды.

Қорытынды:Қыз балалар бір-бірімен жақын танысып, бір-бірлерінің жақсы қасиеттерін білді. Жиналыс басында тұйықталып тұрған қыздар ашылып, соңына қарай белсенділік танытты. Барлығы қызыға қатысты.

31.10.22ж

Балалардың ғаламтор желісіндегі қауіпсіздік, жасөспірімдер арасындағы аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу мақсатында онлайн ата-аналарға жадынама жіберілді.

Қатысқандар: 5-11 сынып, сынып жетекшілері, ата-аналар.

Күн тәртібінде:

1. Неліктен балаларда ғаламторға тәуелділік тым тез пайда болады?
2. Балаңызда тәуелділік қалыптаса бастағанын қалай білуге болады?
3. Бала (жасөспірім) кибербуллинг құрбанына айналғанының негізгі белгілері
4. Балаңыз ғаламтормен достаса бастағанда сіздің ата-ана ретіндегі рөліңіз қандай ?

5.Ата-ана ретіндегі біздің міндеттіміз-ғаламтор ресурстарын қауіпсіз пайдалануын айту

Тыңдалды:

Осы бес мәселе бойынша ТЖорынбасары Утегенова С.М ватцап чат арқылы ата-аналарға видео презентация жібердім. Слайд бойынша ата-аналар танысты, өте қажеттілігі мол тақырыппен танысқанына әр ата-ана қуанышты.Әр ата-ана баласын үнемі қадағалап отыратыны айтылды.

Шешімі:

1. Ақпарат қанағатты деп табылды.
2. Оқушылар мен ата-аналар арасында байланыс және балаға көңіл-бөлу аса маңызды екені айтылды.

Мектебімізде құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында түрлі іс-шаралар ұйымдастырылып тұрады.Соның бірі оқушылар арасында «Бопсалау және зорлық-зомбылықты анықтау» мақсатында 5-11 сынып оқушыларының арасында жасырын сауалнама алынды:

Барлығы:85 оқушы

Қатысқаны:72 оқушы

Сауалнама нәтижесінде оқушылардың арасында зорлық -зомбылық ,бопсалау фактілері анықталмады.

10.10.22 ж. күні 6-7 сынып оқушыларымен «Мінез көңіл күй айнасы» тақырыбында тренинг, жаттығу ұйымдастырылды. Мақсаты: Оқушылардың мінез –құлық туралы түсініктерін кеңейту.Оқушылар арасындағы құқық бұзушылықтың, деструктивті және аутодеструктивті мінез- құлықтың алдын алу. Оқушыларға адам бойындағы жақсы- жаман қасиеттер туралы, ондағы ақылдылықты, адалдықты, қарапайымдылықты, кішіпейілдікті, инабаттылықты, шыншылдықты ата-аналарымыз, ұстаздарымыз үйрететіндігі туралы түсіндірілді.

Нурмагамбетова Хадиша мінезді мөрге теңеу себебін, мінез ол бізге өмір бойы қызмет ететіні туралы өз ойын жеткізді. Талғат Малика адамдармен жақсы қарым –қатынаста болу керектігі туралы не ойлайтынын айтты. Қорытынды: оқушылар тренинг барысында жағымды әсер алып, зейін, ойлау,есте сақтау қабілеттерін жетілдіру мақсатындағы ойындарды көңілді орындады.

23.11.22 ж күні «Зорлық - зомбылықсыз балалық шақ» тақырыбында 7-9 сынып оқушылары арасында дөңгелек үстел, тренинг өткізілді.

Мақсаты: Мектептегі зорлық-зомбылықтың және қаталдықтың алдын алу. Буллинг, кибербуллингтің алдын алу. Мақсаты: Оқушыларға зорлық-зомбылық туралы мағлұмат беру, адамның жаны мен тәніне үлкен зардап әкелетін соққы екенін түсіндіру және зорлыққа қарсы біздің елімізде заң бар екенін айтылды. Оқушыларға өз жүрген орталарында мейрімді болуға, бұзақылық істерге бармауға, адами бойларындағы қасиеттерін сақтауға, әдепті де, тәртіпті тұлға болып өсуіне тәрбиелеу.

Қорытынды: жиналыс барысында тәрбие ісінің орынбасары оқушыларға зорлық-зомбылықтың құқықтағы түсініктемесін беріліп, балаларға қатысты зорлық - зомбылықтың алдын алу профилактикалық сипаттары қарастырылды. Оқушылардан мектептегі зорлық - зомбылықтың бар жоғын анықтау мақсатында анонимно сауалнама алынды.

24.11.22 ж күні «Оқушылардың қабылдау ерекшеліктерін анықтау» (аудиал, визуал, кинестетик және дигитал) тақырыбында мектеп ұжымымен және оқушылармен тренинг сабақ өткізілді. Оқушыларға адам бойындағы мінездер туралы ақпарат берілді. Мектеп, сынып туралы әңгімелестік. Тренинг барысында оқушыларға адам бойындағы мінездер туралы ақпарат берілді.

Адам неге тым тұйық болады, жағымсыз әдеттерден қалай арылуға болады?, мінезімді өзгерде аламын ба? –деген сұрақтарға оқушылар жауап алды. Адам бойындағы интроверт және экстраверт мінездер туралы видео ролик көрсетілді.

Тренинг соңында оқушылар «Менің салған суретімді» жалғастыр ойынын ойнады.

2

11.22 ж күні Оқушылар, ата-ана және мұғалімдерге «Психологиялық құпиялар» тақырыбында кеңес берілді. Мақсаты: оқушылар арасында қарым-қатынасты нығайту, жағымсыз көңіл-күйден арылу, күш-қуат жинау, өзін-өзі тану, құрметтеу, өзін еркін сезінуге көмектесу, оқушылардың өмірдегі өз орнын табуға көмектесу, жан дүниесін байыту арқылы адамгершілікке жетелеу, жақсы қасиеттерді бала бойына дарыту, жасөспірімдердің психикалық денсаулығын жақсартуға, жаңа ортаға бейімделуіне, қоғам арасында қарым-қатынасты қалыптастыруға, өз-өзін реттеуге және өз-өзіне қол жұмсаудың алдын алу мақсатында психологтың атқаратын жұмыстарын игеру.09.12.22 Кәмелетке толмағандар арасында суицидтік мінез-құлықтың алдын алу бойынша 2020-2023 жылдарға арналған іс-шара жоспары бекітілген. 2022-2023 оқу жылында оқушылардың белгісіз сайтқа кірген, суицид және оған ұмтылу фактілері біздің мектепте тіркелген жоқ.Әлеуметтік желідегі кері әсер ететін сайттарға мектеп оқушылары кірген жоқ.Инстаграм ВК, WatsApp , ТИк-ТОК– желісінде оқушылар отырады. Бірақ жағымсыз сайттарға кіретін оқушылар анықталмады. Интернет мазмұнының әсерінен болатын проблемаларды түсіну деңгейін арттыруға бағытталған психологиялық кеңес беру жұмысы жүргізілді.

26.01.23 күні жас мамандардың кәсіби бейімделуіне психологиялық қолдау көрсету мақсатында «Темпераменттің қарым-қатынас орнатудағы ерекшеліктері» тақырыбында тренинг өткізілді. Қатысқаны 3 мұғалім. Мақсаты: мамандарға көмек көрсету және ұжымда жағымды психологиялық ахуал қалыптастыру. Айналамыздағы адамдармен қарым-

қатынасымыз қандай, олар кімдер, біз кімбіз, өзімізді өзіміз танимыз ба? Деген сұрақтарға жауап іздеп, тұлғаның адами көзқарасын анықтау. Қорытынды: жас мамандар сезімдерін, алған әсерлерін бөлісіп, пікірлесу, әңгімелесу арқылы анықталды. Қатысушылар жылы сөздер айтып өз тілектерін бір-біріне білдірді. Тренинг жақсы көңіл күймен аяқталды. аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу» тақырыбында суицид сақшыларымен жиналыс өткізілді. Қатысқандар: Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, мектеп психологы және әлеуметтік педагог, мұғалімдер.

Күн тәртібінде: 7-9 сынып оқушыларының физикалық және психикалық денсаулығын нығайту, деструктивті мінез-құлықтың алдын алу.

Тыңдалды: Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары сөз сөйледі.

Күнделікті жасөспірімдердің тыныс-тіршілігін қадағалау – олардың өмір қауіпсіздігін нығайта түсуіміз керек деп ескерте кетті. Мектеп психологы Тушинская И В мұғалімдерге психикалық денсаулық туралы мағлұматтар айтып, бейне материал көрсетті. Психологиялық денсаулығы жақсы болашағы айқын жастарды біздер қалыптастырамыз деді сөз соңында. Мектептің әлеуметтік педагогы – Рыспамбетов Б. Г сөз алып, қазіргі таңда оқушылардың әлеуметтік жағдайының өте жақсы болуы сондай - ақ ата - ана назарынан тыс қалуы балалардың тәртібінің бұзылуымен ғана қоймай мінез - құлығынада өте көп кері әсер етуде деді.

24.02.23 күні 5-6 сынып оқушылармен «Жеке тұлғаны жан жақты дамыту» тақырыбында тренинг өткізілді. Мақсаты: Оқушылардың мінез – құлық туралы түсініктерін кеңейту. Барысы: Оқушыларға адам бойындағы жақсы- жаман қасиеттер туралы, ондағы ақылдылықты, адалдықты, қарапайымдылықты, кішіпейілдікті, инабаттылықты, шыншылдықты ата-аналарымыз, ұстаздарымыз үйрететіндігі туралы түсіндірілді. Жалпы мінез туралы түсінік берілді. «Ойланайық, пікірлесейік». Мінез мөр деп аталады. Мінезі жаман адамның бойында жақсы қасиет бола ма? /оқушы пікірі/. Бұл бөлімде оқушылар өз ойларын ашық, еркін жекізе білді. Қорытынды: оқушылар тренинг барысында жағымды әсер алып, зейін, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру мақсатындағы ойындарды көңілді орындады.

13.02.23 күні 5 сынып оқушыларымен «Менің сыныбым» әдістемесі алынды. 5 сынып оқушыларынан мектептегі беймазалылықтың нысанын анықтау мақсатында желтоқсан айында Филипптің «Мектептегі мазалылық» тесті жүргізілді. Тестке оқушылар толық қатысты. Желтоқсан айында адаптация деңгейін анықтау мақсатында 5 сынып орта буын, 10 сынып жоғарғы буын, 1 сынып кіші буынға бейімделуі қалай жүріп жатқанын анықтау мақсатында сабақтарға қатыстым.

5 сынып оқушыларымен «Кел,бірге ойнайық!», «Менің сыныбым,менің ұжымым» , «Мінез құлықтарды зерттеу» атты тақырыптар да психологиялық тренингтер өтілді. Онда оқушылар өздерінің жас ерекшеліктеріне қарай нені білу керек екендігін білді. 5 - сыныптың бастауыш сыныптан қандай айырмашылықтары бар екендігі туралы ойларын ортаға салды. Ата-аналармен «Баланың бас ұстазы – ата - ана» атты психологиялық кеңестер онлайн платформасы арқылы видео кеңестер берілді. Онда ата-аналарға балалардың жас ерекшеліктеріне байланысты қандай өзгерістер болатындығы жөнінде кеңестер берілді. 5-сыныптың бейімделуі қалыпты жағдайда өтуде.

Ұсыныс: 1. Оқушылармен психологиялық жаттығулар мен тренингті одан әрі жандандыру;

28.03.23 күні 8-11 «А», «Б» сынып оқушылары арасында «Кәметке толмағандар арасындағы және кәметке толмағандарға қарсы жасалатын құқық бұзушылықтың, оның ішінде зорлау санатындағы қылмыстардың, ерте жүктіліктің, аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу» мақсатында «Өмірлік қиын жағдайлар» тақырыбында тренинг өткізілді. Тренинг сабақ мақсаты: Жоғары сынып оқушыларына өмірдің жағымды жақтары туралы түсінік бере отыра, ерік-жігерін дамыту, өмірді сүйеге тәрбиелеу. Өмір қиындықтарымен күресе білуге, өзін дамытуға, өзіндік сенімділігін арттыра түсуге жұмыстану. Қорытынды: «Бұл – Өмір» бейнежазбасын тамашалаумен қатар «Өмір» - сөзіне ассоциалық түйін ойын өлең жолымен жазу, символ, не суретпен бейнелеу. Оқушылар өз ойларын дауыстап оқып, не үшін ол бейнелерді салғандығын ұғындырып, гүл шоғырын толықтырды.

30.03.23 күні 8-11 «А», «Б» сынып оқушылары арасында «Кәметке толмағандар арасындағы және кәметке толмағандарға қарсы жасалатын құқық бұзушылықтың, оның ішінде зорлау санатындағы қылмыстардың, ерте жүктіліктің, аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу» мақсатында «Буллинг, кибербуллинг. Зорлық - зомбылықсыз балалық шақ» тақырыбында дөңгелек үстел, жиналысы өткізілді. Мақсаты: Мектептегі буллинктің, зорлық-зомбылықтың және қаталдықтың алдын алу. Қорытынды: Оқушыларға зорлық-зомбылық туралы мағлұмат беру, адамның жаны мен тәніне үлкен зардап әкелетін соққы екенін түсіндіру және зорлыққа қарсы біздің елімізде заң бар екенін айтылды. Оқушыларға өз жүрген орталарында мейрімді болуға, бұзақылық істерге бармауға, адами бойларындағы қасиеттерін сақтауға, әдепті де, тәртіпті тұлға болып өсуіне тәрбиелеу. Жиналыс барысында тәрбие ісінің орынбасары оқушыларға зорлық-зомбылықтың құқықтағы түсініктемесін беріліп, балаларға қатысты зорлық - зомбылықтың алдын алу профилактикалық сипаттары қарастырылды. Мектеп педагог - психологы оқушылардан мектептегі зорлық - зомбылықтың бар жоғын анықтау мақсатында анонимно сауалнама алды.

18.04.23 күні жас мамандардың кәсіби бейімделуіне психологиялық қолдау көрсету мақсатында «Оқушылардың қабылдау каналдарын анықтау» (аудиал, визуал, кинестет, дигитал) тақырыбында тренинг сабақ өткізілді. Мақсаты: педагогтардың кәсіби-педагогикалық қасиеттерін қалыптастыру, жетілдіру жұмысына сапалық серпіліс жасауға, оған шын мәнінде үздіксіз, біртұтастық сипат беруге, мектептен бастап, білім беру мекемелерінің, арнаулы, жоғары білім беретін оқу орындарының бірігіп ғылыми-практикалық және әдістемелік тұрғыда жұмыс жасауын қолға алуға, яғни үздіксіз педагогикалық білім беру жүйесінің біртұтастық, бірізділік, икемді, динамикалық, т.б. қасиеттерге ие интегративті сапасын өмірде пайдалануға баса назар аудару бүгінгі күн талабы болып отыр. Сабақ барысында «Би терапиясы», «Жіп терапиясы» қолданылды.

Қорытынды: Жас мамандар жаңа формациядағы – ұстаз – ізденімпаз өзіне талап қоя білетін, кәсіби – құзырлылық және шеберлілік деңгейі жоғары, рухы биік, даралық сапалары жетілген, шығар тауы биік мамандар екендігін тағы да бір еске түсірдік. Тренинг соңында «Тілек шамы» арқылы мұғалімдер бір-біріне жылы лебіздерін білдірді.

.04.23 күні 9-10 «А», «Б» сыныптары арасында «мамандық таңдау – маңызды қадам» тақырыбында оқушылардың мамандық таңдауда психологиялық көмек беру аясында оқушыларға мамандық таңдауда көмектесу. «Білім – ер азығы, ер – ел қазығы». Елбасы еліміздің ертеңі адам капиталы екеніне ерекше басымдық беріп отыр. Бұл білімді тал бесіктен жер бесікке дейін іздеуді, яғни өмір бойы оқуды қажет етеді. Бірақ шексіз оқу болса да, тексіз оқу жоқ. Қоғамның кетігін тауып, бір кірпіші болып қалану, қоршаған ортаңнан орныңды сайлау үшін де бір мамандыққа құрық салып игеру қажет. Бұл ретте қазақстандық жас буын қай мамандыққа құштар деген сауал туады. Әрине, кейде қалаған мамандыққа қол жетпейді немесе ата-ананың ақылымен, тіпті құрбылас қатарларының ықпалымен де таңдауын өзгертіп жататын жастар бар... Олардың бәрі бірдей ертең еншілеген дипломын кәдеге жаратып, таңдаған мамандығының етегінен ұстай бермейді. Бұл тасқа жазғанмен бірдей жастық шақта оқыған оқудың бекер болғанын білдірсе, қартайғанда оқыған оқуы мұзға жазғандай миына қонбау қаупі тағы бар. Яғни хәкім Абай айтқандай «қолын мезгілінен кеш сермеп» қалмау үшін қарекетке көшкен абзал. Өйткені, өмір табалдырығынан аттаған жастың жанына жақын мамандыққа ер салуы ертеңгі күнге сеніммен нық қадам басуына да алғышарт болары анық...

.05.23 күні «ҰБТ-ға сеніммен барайық» тақырыбында тренинг жаттығу өткізілді. Мақсаты: Оқушылардың өзін тану арқылы, өзіндік бағалауын қалыптастыру, стрессті жеңуге жол көрсету, бойларына сенімділік орнату. Міндеті: -Өзіндік сенімін болуға баулу. -Оқушыларға ҰБТ - ні сенімді тапсыруға дайындау. Тренингтің барысында «Уәде беремін» жаттығуы, «Стрессті қалай жеңуге болады?» жаттығуы, «Суретті сал және екінші адамға бер» жаттығуы орындалды. Тренингтің мақсаты: Оқушылардың өзін-өзі

жігерлендеруі, алдына анық мақсат қоюға үйрету, психологиялық және дене қатаюының күштенуінен арылту, шапшаң қимылдауға, ойлауға үйрету. Релаксация бойынша «Бұл ойыннан қандай ой түйдіндер?» оқушылар өз ойын айтты. Талдау сұрақтары: Сурет ұнадыма? Өз сезіміңізбен көңіл күйіңізбен бөлісіңіз? Өзге адамның суретін жалғастыру қиын болдыма? «Жігерлену хатымен» тренингіміз аяқталды.

16.05.23 күні емтихан тапсыратын оқушыларды психологиялық сүйемелдеу, емтиханға дайындық туралы кеңестермен бөлісті. Жұмыс орнында емтиханға дайындық кезінде артық ешнәрсе болмауы керек. Сабак алдында бөлмені желдетіп, теледидарды, радионы өшіріңіз. Түннің бір бөлігімен айналысуға кеңес берілмейді, мұндай жұмыс аз тиімді, материал сіңірілмейді. Билетті алып, сіз үшін аз болса да, оңай болатын сұрақтан дайындала бастаңыз. Дәрекі жауап жоспарын жазыңыз. Мұны жасаған кезде сіз бірден жеңілдік сезінесіз. Сіз жүйкесінен арылғандайсыз және сіздің барлық күш-жігеріңіз емтихан жауабына бағытталады. Дайын жауабының кіріспесі, негізгі бөлігі және қорытындысы бар екеніне көз жеткізіңіз. Сізге қосымша сұрақ қойылады. Сізге алаңдамаңыз. Уақытыңызды жауаппен өткізіңіз. Сіз аз ойлануыңыз керек деп айта аласыз. Сөйлеместен бұрын, жауабын ойыңызға салыңыз. Сіз қате жібердіңіз бе? Сонымен не? Әркімнің қателіктері болады. Егер сіз қатені байқасаңыз және оны қалай түзетуді білсеңіз, оны жасаңыз. Егер сізге қате көрсетілсе және сіздің дұрыс екендігіңізге сенімді болмасаңыз, онда сіз келісесіз. Қателіктерден қорықпаңыз! Қателіктерді пайдаланып, сіңімді материалды жақсырақ түсінуге үйреніңіз. Мүмкін болатын сәтсіздік туралы ойлар өздігінен жойылатын деп бекер айтылмаған. Алдағы емтиханға дайындалу кезінде ешқашан сәтсіздік туралы ойламаңыз. Керісінше, өзіңізге жеңістің, көптен күткен жеңімпаздықтың суретін салыңыз. Нақты мақсаттар қоюды үйреніңіз және оларға қол жеткізуге тырысыңыз.

Ағартушылық бағыты бойынша 9-11 сынып оқушылары арасында мектеп жасындағы қыз балалардың жүкті болудың алдын-алу мақсатында қыз балалармен жыныстық тәрбие берудің және оқушылардың жүкті болып қалудың алдын алу тәрбиелік жұмыстар өтілді: «Қыздың жолы жіңішке» тренинг сабақ, «Қазақтың ұлттық психологиясындағы қыз бала тәрбиесі» ата-аналармен дөңгелек стол өтілді.

ІҮ. Консультация беру

14.09.22 ж 1 «а», «б», МАД сынып оқуш тренинг жүргізілді. Мақсаты: Оқушылардың мектепке бейімделуін анықтау. Оқушылардың бір-біріне деген қарым-қатынасын бақылау. Тренинг барысы өте жоғары деңгейде өтті, оқушылар белсенді қатысты. Оқушылардың бір-біріне деген

қарым-қатынасы қалыпты. Мектептегі оқуға дайындық деңгейін анықтау тестінің қорытындысы. Мақсаты: 1 сынып оқушыларының оқуға дайындық деңгейін анықтау . Қатысқандар саны - 6 оқушы

Сынып	Өте жоғары	Жоғары	Орташа	Төмен
1 «А»		2		-
1 «Б»		4		-

Оқушылардың эмоциялық жағдайын бақылау кезінде төмендегідей нәтиже көрсетті.

№	Эмоциялық жағдайы	1 «а», «б»
1.	Мұғаліммен тілдесуі	өте жақсы- 6 оқушы жақсы- оқушы орташа- оқушы
2.	Мектепке келуі	Көңілді- 6 оқушы
3.	Сабақта	өте жақсы- 6 оқушы жақсы- оқушы орташа- оқушы
4.	Құрдастарымен қарым-қатынасы	Жақсы- 6 оқушы
5.	Үйге қайту	Көңілді- 6 оқушы

Сынып жетешілері сынып оқушыларының мектеп өміріне бейімделуіне жағдай жасауда, оқушылар денсаулығын сақтау мақсатында күнде ертеңгілік жаттығу, сабақ барысында кемінде екі рет сергіту жаттығулары жүргізіледі. Үй тапсырмасының көлемі бала жасының ерекшелігіне сай беріледі, ата-ана тарапынан қадағалу бар, үй тапсырмасын орындауда ата-ана көмегі көп қажет етіледі, оқушы ата-анасымен бірге орындайды. Сынып оқушылары тату, кейде мінездеріне байланысты өзгеріп отырады. Өз ойларын еркін анық жеткізе алады.

Ата-аналар жиналысы қыркүйек – қазан айлары аралығында сыныпта 2 рет өткізілген. Ата-аналардан бала мен қарым-қатынасы, баласының сабағына көңіл бөлуі туралы сауалнама жүргізілді. Нәтижесі: баламен қарым-қатынасы жақсы-100%, сабағына көңіл бөлуі: жоғары - 80%, орташа 20%. «Балаңыз мектепке дайын ба?» атты сауалнама ата-аналардан алынды.

Ата-аналарға төмендегідей ұсынымдар мен кеңестер берілді.

Қорытынды: Бірінші сынып оқушыларының мектеп өміріне бейімделуін тексеру мақсатында сыныптық жалпы бақылау өткізілді, нәтижесі сынып жетекшілеріне айтылып, қаралып, тиісті шешім қабылданды. Бірінші

сынып оқушыларының мектеп өміріне бейімделуі қалыпты жағдайда өтуде. Ұсыныс: Сынып жетекшілер ата-анамен үнемі тығыз байланыс орнату. Ата-ана үй тапсырмасын орындауда балаға көңіл бөлу, бала бейімделуінде ата-ананың балаға қолдау көрсетіп отыру керек екендігін үнемі ескерту.

23.09.22 ж күні оқушыларға, ата-аналарға және мұғалімдерге балалардың агрессивті мінез-құлығын түзету және алдын алу бойынша әдістемелік нұсқаулықтар, кеңестер берілді. Кеңес беру барысында қосымша бейне ролик көрсетіліп, сұрақтар қойылып, пікірталас ұйымдастырылды.

9.12.22 ж күні балалардың агрессивті мінез-құлығын түзету және алдын алу бойынша әдістемелік нұсқаулықтар оқушыларға, ата-аналарға және мұғалімдерге кеңес берілді. «Бір-біріңе» жаттығуы орындалды.

Қатысушылар аудиторияда еркін жүріп, менің тапсырмаларымды орындады. Мен «Бір-біріңе» дегенде сіздер жұп тапты. Жұптасқаннан кейін: «бір-бірлерінің қолдарыңды қысыңдар, аяқтарыңызды- аяққа, басты-басқа, қолды-қолға, мұрынды-мұрынға, құлақты-құлаққа, арқаны- арқаға, ішті-ішке т.б.

Залда тағыда еркін жүріп, жаңа жұп тапты. Ойын жаңа жұппен жалғастырылды. Рефлексия: Көңіл-күйлерімен бөлісті. Қандай сезімде болғандарын айтты.

23.01.23 ж күні «Өз көңіл күйіне ықпал ет, оны жақсарт» тақырыбында 8-11 «А», «Б» сынып оқушылары арасында вебинар өткізілді.

Вебинар барысында:

Мектеп психологы: Тушинская И В біз бұл сабақтарда достар, отбасы, эмоциялар, таңдау туралы әңгіме қозғайтын боламыз. Біз проблемаларды шешудің жаңа жолдарын бірге табуға және әркім өз өмірі бойында тап болуы мүмкін, дағдарыс сәттерін жеңуге тырысамыз.

Психолог бағдарламаның мектепте қалай іске асырылатындығын түсіндіреді: "Келесі бірнеше аптаның ішінде мен сіздерге тағы да екі рет ораламын, және біз осы брошюралардағы материалды өтетін боламыз. Біз оны брошюраларды оқи отырып қана жасамаймыз, оның орнына біз осы тақырыптарды бірлесіп талқылайтын боламыз. Айта кетерлік жайт, брошюраның мазмұны сондай-ақ бүкіл бөлме бойынша ілініп тұрған плакаттарда қысқаша жазылған. Біз, өз сезімдерімізді түсінуді үйрену үшін, әртүрлі тәсілдерді зерттеу үшін, өзімізді жақсырақ сезіну үшін және бізде болуы ықтимал проблемаларды шешу үшін, сондай-ақ көмекке мәжбүр досымызға қалай көмектесу керектігін білетін боламыз, және де егер бізге қажет болса, өз проблемаларымызды шешу үшін көмекті қалай алуға болатындығын білу үшін, бірлесіп топ ретінде жұмыс істейтін боламыз. Мен сіздерге бірнеше слайдтарды көрсетемін, және мен сіздердің барлықтарыңызды өз ойларыңызды айтуға және кез-келген сұрақтарды қоюға, сондай-ақ қандай пікірлеріңіздің бар екендігін айтуларыңызға шақырамын. Бұл сабақтарды диалог ретінде қарастыруға болады, себебі дұрыс жауаптар жоқ, ал Сіздің қатысуыңыз біздің кездесулерімізді одан да жақсартып түседі".

Шешім: Оқушылар кез келген жағдайда өзіне және достарына қалай көмек көрсете алатындығын білді.

24.02.23ж Оқушыларға, ата-аналарға және мұғалімдерге кеңес берілді, агрессивті балалармен жұмыс жасау әдістері ұсынылды және оқушының ата-аналармен қақтығысты шешу жолдары ұсынылды: Мектепте жанжалды жағдай туындаған кезде, оны сабырлы, нақты, бұрмалаусыз нәрселерге қарау маңызды. "Қиын" ата-анамен қақтығыстың шынайы себебін табу, екі жақтың әрекеттерінің дұрыстығын бағалау, жағымсыз сәттің конструктивті шешілуіне жол белгілеу оңайырақ. Келісім жолындағы келесі кезең Тараптар тең болатын мұғалім мен ата-ананың ашық диалогы болады. Жағдайға жүргізілген талдау педагогқа ата-анаға мәселе туралы өз ойлары мен түсініктерін білдіруге, түсініктерін көрсетуге, жалпы мақсатын айқындауға, қалыптасқан жағдайдан шығу жолдарын бірге табуға көмектеседі. Жанжалды шешкеннен кейін, дұрыс жасалмағаны және қызу сәт басталмауы үшін қалай әрекет ету керектігі туралы жасалған қорытындылар болашақта осындай жағдайлардың алдын алуға көмектеседі.

28.03.2023 ж

күні «Отбасы бақыты» тақырыбында оқушыларға, ата-аналарға және мұғалімдерге кеңес берілді, тренинг өткізілді. Тренингтің мақсаты: Отбасындағы ата - ана мен баланың өзіндік орны, отбасындағы өзара қарым - қатынас стилінің дамуына отбасының ықпалы, отбасы бақыты түсінігін құндылығын ашу. Пікірлерді қорытындылау мақсатында «Ұлылардың ұлағатты сөздері» тапсырмасы арқылы жұмыс жасады. Яғни, алдарында берілген ұлы адамдардың отбасы туралы пікірлеріндегі ауысқан сөйлемдер мен сөздерді өз орындарына қоя отырып, геометриялық пішін құрастырды. Құрастырған пішіндерін топтық рет бойынша қойып шығып, бірінші әкелер, екінші аналар, үшінші балалар./әкелер, аналар, балалар тобына жеке - жеке геометриялық пішін шығатындай фигуралар бөліктеріне ұлы адамдардың отбасына қатысты құнды пікірлері бөлініп жапсырылды, әр топ сол пікірлердің сөйлемдерін байланыстыра отырып, фигура құрастырды, тренинг соңында өздері қорытынды жасады.

25.04.23 күні оқушыларға, ата-аналарға және мұғалімдерге «Буллинг, кибербуллингтен» алдын алу бойынша кеңес берілді. Балалармен тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу, күш көрсету, буллингтің алдын алу мақсатында профилактикалық жұмыстар жасалды. 5–11 «А», «Б» сынып оқушыларымен

«Менің сыныбым буллингке қарсы!» тақырыбында тренинг, ойын жаттығулар өткізілді. Оқушылар топпен жұмыс жасап, постер қорғап, сурет салып, берілген тақырыпта өз ойларын білдірді.

Ата-аналарға және мұғалімдерге видео-ролик, слайд түрінде ақпараттар әлеуметтік желілер арқылы жіберілді.

17.05.23 ж күні мемлекеттік емтиханға дайындыққа ата-ана немесе сынып жетекші сұранысы бойынша жеке кеңес берілді.

18.05.23 ж күні емтиханға дайындық барысында мұғалімге, оқушыға жіне ата-анаға жеке және топтық кеңес ұсыну. Сонымен қатар жыл бойы мектебімізде психологиялық бағыттар бойынша үлгерімі төмен, дарынды оқушылармен жұмыстар тұрақты түрде жүргізіліп отырды. 9 сыныптар мен 11 сыныптар арасында ҰБТ мен ОЖСБ-ға дайындыққа көмек көрсетудің бірнеше әдістері айтылып тренингтер өткізілді. «Стрессті қалай жеңуге болады?», «Сен және сенің болашағын», «Дүниетаным, өмірлік жоспар және кәсіби таңдау» атты дөңгелек үстелдер мен тренинг сабақтары өтті.

Сонымен қатар мектебімізде «Қауіпсіз интернет» атты апталықтар өтті. Апталықтардың мақсаты кәмелетке толмағандардың, педагогтер мен ата-аналардың назарына агрессивті Интернет мазмұнының әсерінен болатын проблемаларды түсіну деңгейін арттыруға бағытталған ақпаратты жеткізу және оқушылардың өмірге деген құштарлықтарын ояту, өз-өзіне қол жұмсаудың алдын алу. Ақпараттық науқанды өткізуде арнайы жоспар құрылып мектебімізде түрлі іс-шаралар жүргізілді. Ата-аналар жиналысы өткізіліп арнайы жадынамалар таратылды. Оқушылармен тренинг, сурет сайыстары, дебат пікір-талас ойындары ұйымдастырылып, кітап көрмелері де көрсетілді, Мектепішілік ата-аналар жиналысы өтіп. Онда ата-аналарға өткен апталық туралы мәліметтер беріліп, жазғы демалыста оқушылардың қауіпсіздігін қадағалау ескертіліп, қолхаттар алынады.

Ү. Ұйымдастыру әдістемелік жұмыс

15.09.22 ж күні Педагогикалық ұжым, оқушылар және ата-аналарды педагогикалық-психологиялық сүйемелдеу жұмыстарының 2022-2023 оқу жылындағы мақсат, міндеттерімен таныстырылды.

21.09.22 ж 11 сынып оқушыларымен «Түлектерді ҰБТ-ге психологиялық тұрғыдан дайындау» тақырыбында тренинг өткізілді. Мақсаты: Балалар арасындағы қарым-қатынасты нығайту, адамгершілік қасиетін жоғарылату. Өмірде өз орындарын дұрыс табуға көмектесу. Тренинг уақыты 40 минут болды. Барлық оқушы белсенді қатысты. Оқушылар тренинг барысында ойларын ашық жеткізіп, белсенді қатысты.

Қараша айында әлеуметтік педагог, сынып жетекшілер ДТІЖО бірігіп тәуекел тобындағы оқушылар туралы мәліметтер жинақталды, жеке карталары толтырылды.

12.12.22ж 5-11сыныптарға Әдістеме: Ұялы телефонды пайдалануға байланысты сауалнама Қатысқаны:73. Қатыспағаны:12 Мақсаты: оқушыларының ұялы телефонды қолдануы,қанша оқушы ұялы телефон қолданылатынын анықтау .Сауалнама нәтижесінде: Мектеп оқушылары арасындағы ұялы телефонды пайдалануға байланысты 5-11 сынып оқушыларынан сауалнама алынды. Осы сауалнама нәтижесінде біздің мектеп оқушыларының ұялы телефонды қолдануы, қанша оқушы ұялы телефон қолданылатыны анықталып оқушылардың көрсеткіші көрсетілді.

9-11 сынып оқушыларының ұялы байланысты пайдаланылатын уақытының диаграммалық көрсетілімі. Диаграмманың көрсетілуі бойынша 9-11 сынып оқушыларының көбісі ұялы телефонды уақыттан тыс қолданбайды.

Қорытынды: Сауалнама нәтижесі бойынша оқушылардың ұялы телефонды уақыттан тыс қолданбайтындары анықталды. Дегенменде адам денсаулығына зиян екенін біле тұра оқушылар ұялы телефонды қажеттілігіне қарай қолданатыны анықталды. Сынып ұлдарымен, қыздармен кеңес өткізіп. «Ғаламтордың пайдасы мен зияны», «Интернеттің адам денсаулығына зияны» жайлы түрлі тренингтар өткізу. Ата -анаға кеңес жүргізу.

Ерекше білімді қажет ететін оқушылармен жұмыс туралы ақпарат 2022 оқу жылында ПМПК қорытындысы бойынша жыл 3 оқушы, 2023 жылдың басында 7 оқушы тіркелді.

Горваль Александр-8 сынып, ЗПР, ПИН

Заяц Валерия-10сынып, НОДА.ДЦП. дисплегиялық түрі, синдром

Гипервозбуд, мүгедектігі бар 05.09.2020

Палеха Надежда-6класс, ЗПР. Психикалық дамудың тежелуі.

Палеха Андрей-8класс ЗПР . Психикалық дамудың тежелуі.

оқу қызметінің бұзылуы

Тушинский Владислав-4класс, Аутизм. Жеңіл ақыл ой қызметінің бұзылуы.

Байланыс пен әлеуметтік өзара әрекеттесудің бұзылуы.

Турлубек Нұрлан-5класс, ЛУО Жеңіл ақыл ой қызметінің бұзылуы..

Карпов Андрей-7класс, ЛУО. Жеңіл ақыл ой қызметінің бұзылуы..

Құлмағанбет Абзал – миницентр, 24.08.2018ж, ЗПР, Психикалық дамудың тежелуі, туылғалы нашар еститін бала.

Осы оқушылармен психолог келесі жұмыстарды жүргізеді:

Карпов А, Тілеубек Н. топтық түзету жұмыстарын жүргіземін сабақтар.

Танымдық белсенділік пен эмоционалды қабылдаудың диагностикасы: ойлауды зерттеу, "кесілген суреттер" тесті, "есте сақтау" тесті суреттермен жұмыс.

Зейінді түзету және оның қасиеттері. Психикалық еріктіліктің дамуы, процестерді түзету, ойлау және ойлану операцияларын түзету, есте сақтау, қабылдауды түзету, релаксация-кернеу, даму рефлексиялық Дағдылар мен жақсы тыңдау принципімен танысу тыңдау", интроспекция тәсілдері туралы түсініктерді кеңейту " қайсысы шешім дұрыс".

Тушинский Владислав Аршалы ауданына №13 түзету мектебіне барады (психолог және логопед)

Құлмағанбет Абзал – миницентр Аршалы ауданына №13 түзету мектебіне барады, (психолог, логопед, дефектолог, әлеуметтік педагог, ЕДШ жұмыс жасайды)

Оқушы Заяц Валериямен, жеке тұлғаны өзін-өзі бағалау сабақтары өткізілді.

Оқушының сабаққа деген мотивациясын анықтауға арналған сауалнама, өзін-өзі бағалау сауалнамалары жүргізілді.

Палеха Н, Палеха А, Горваль А оқушыларымен танымдық функциялардың даму деңгейін диагностикалау сауалнамалары,

Оқушының сабаққа деген мотивациясын анықтау, өзін-өзі бағалау сауалнамасы.

Түзету топтық жұмысы: "Өсу" (жасөспірімдердің өзін-өзі бағалауы)

Горваль Александр, Заяц Валерия дене шынықтыру сабақтардан босатылды.

ВКК қорытындысы бар.

Утегенова С.М

Тушинская И.В